

Investering

Styrelsen för Stockholm Avfall AB

Lägesrapport över projekt i genomförande med slutkostnadsprognos över 1 000 mnkr

FÖRSLAG TILL BESLUT

Styrelsen föreslås besluta

- att Lägesredovisning projekt i genomförande med slutkostnadsprognos över 1 mdkr godkänns med omedelbar justering
- att Lägesredovisning projekt i genomförande med slutkostnadsprognos över 1 mdkr december 2024 överlämnas till Stockholms Stadshus AB för kännedom.

Christian Rockberger
Verkställande direktör

Jenny Bengtsson
Avdelningschef
Investering

Bakgrund

I enlighet med Stockholms Stadshus AB:s tillämpningsanvisningar avseende bolagens investeringar som gäller från och med 2024-01-01 ska årlig lägesrapport lämnas till koncernstyrelsen för projekt med en investeringsutgift som bedöms överstiga 1 000 mnkr.

Bolaget har i samråd med controller i Stockholms stadshus AB definierat urvalet för lägesrapporten till att omfatta projekt som har genomförandebeslut med slutkostnadsprognos över 1 000 mnkr. I december 2024 ingår nedanstående projekt i urvalet:

- Årstafältet etapp 1
- Högdalens sorterings- och matavfallsanläggning (RUS)
- Grovrening Sickla del2 installationer
- Mästunneln
- Stockholms framtida avloppsrening (SFA)

För projektet Stockholms framtida avloppsrening (SFA) görs separat lägesrapport, projektet ingår inte i denna samlingsrapport.

Bolagets exploateringsprojekt med investeringsutgift över 1 000 mnkr hanteras sedan mitten av 2024 efter överenskommelse med Stockholms Stadshus AB i de stadsövergripande styrgrupperna för respektive exploatering. Bolagets VD ingår också i styrgrupperna. Detta är en förändring mot tidigare, och något som bolaget ser positivt på då omfattning och ekonomi för bolagets projekt är helt avhängigt beslut som fattas avseende respektive stadsutvecklingsområde.

Bolagets investeringsbeslut har historiskt fattats i gällande prisnivå, vilket innebär att framtida prisjusteringar generellt sett inte inkluderats i den budget som beslutats för projekten. Från och med 1 januari 2024 förändrades detta och för projekt över 200 miljoner kronor som går upp för nya beslut beräknas prisindexrisk för att ta höjd för framtida marknadsutveckling och kostnadsökningar.

Tidigare år har prisutvecklingen på marknaden inte medfört så pass stora kostnadsökningar att det funnits behov av att löpande stämma av aktuell prisnivå för den budget som beslutas i en prisnivå några år tillbaka i tiden, men i rådande läge har gällande budget indexuppräknats till dagens prisnivå för projekt med äldre beslut än 2024 för att säkerställa att projekten, med de slutkostnadsprognoser som nu redovisas, fortsatt ligger inom sina budgetramar.

Projekt Årstafältet etapp 1

Stockholms stad har sedan 2007 arbetat med planeringen av den nya stadsdelen där cirka 6 000 nya bostäder är planerade att anläggas. För Stockholm Vatten och Avfall innebär denna exploatering ett VA-mässigt komplext arbete där stora VA-system påverkas av exploateringen såväl som att ett helt nytt VA-system måste anläggas. Arbetet planeras att genomföras i åtta etapper. Inom etapp 1 krävs stora investeringar för att möjliggöra den vidare exploateringen av området. VA-projektet i etapp 1 innefattar byggandet av ett nytt lokalt ledningsnät med spill-, dag-, och dricksvattenledningar för att ansluta ny bebyggelse. Projektet innefattar även omläggning av befintliga huvudledningar med dimensioner upp till 2000 millimeter i diameter. Därutöver byggs en ny dagvattendamm cirka 1,8 hektar, en ny tryckstegringsstation för vatten och en ny pumpstation för dagvatten.

Generell status/nuläge

Ett reviderat genomförandebeslut om 1 229 miljoner kronor inklusive prisindexrisk behandlades i kommunfullmäktige i juni 2024.

I nuläget är cirka två tredjedelar av de projekterade VA-ledningarna anlagda. Dagvattendammen är i princip färdigställd. Bland kvarstående arbeten ingår bland annat anläggande av en tryckstegringsstation för vatten och en pumpstation för dagvatten.

Arbeten flyter på, i nuläget i en aningen lägre takt än planerat. I övrigt inga nya problem. Förhandling i rätten gällande hävningen av kontraktet med den tidigare entreprenören inleds i december. Denna process leds av exploateringskontoret som ansvarar för entreprenaderna och kontrakten. Bolagets uppdragsledare för VA-projekteringen är kallad till förhandlingarna.

Bolagets projekt för Årstafältet etapp 1 hanteras sedan mitten av 2024 i den stadsövergripande styrgruppen för exploateringen av Årstafältet där bolagets VD numera ingår.

Tidplan

Projektet ska enligt tidplan vara klart Q3 2026 men i nuläget är bedömningen att det blir viss förskjutning/försening. Beräknat projektavslut är nu Q4 2027.

Ekonomi

Beslutad budget inkl prisindexrisk	1 229 mnkr
Upparbetat	716 mnkr
Slutkostnadsprognos, löpande penningvärde	1 229 mnkr

Avvikelser och risker

Vissa risker har fallit ut men inte i lika stor utsträckning som förväntats. Kvar av projektets riskpeng är dryga 100 mnkr, utöver indexrisken som motsvarar ca 90 mnkr i budget. Beroende på hur tvisten avseende det avbrutna kontraktet med tidigare entreprenör slutar kan det eventuellt medföra att det blir en förändring i kostnadsfördelningen mellan Exploateringskontoret och bolaget. Har tagits höjd för i projektbudgeten.

Projekt Grovrening Sickla del 2 installationer

Projektet Grovrening Sickla del 2 innebär en uppgradering av den mekaniska reningen av inkommande avloppsvatten som görs i Sicklaanläggningen. Den befintliga grovreningen i Sickla är i stort behov av uppgradering då anläggningen har uppnått sin tekniska livslängd samt att arbetsmiljön måste förbättras gällande bland annat luftkvalitet. Uppgraderingen av grovreningen i Sickla har avvaktat ombyggnationen av projektet Stockholms framtida avloppsrening (SFA) för att möjliggöra ett helhetsgrepp och säkra kapacitet, funktion och drift. Projektet bedöms som nödvändigt att genomföra för att upprätthålla funktion.

Generell status/nuläge

Genomförandebeslut fattades i Kommunfullmäktige i maj 2024, 1 670 mnkr inklusive prisindexrisk. Då beslutet är nytt har det inte varit några stora förändringar i projektet sedan genomförandebeslutet, lägesredovisningen är därmed kortfattad vid det här rapporttillfället.

I grovreningen pågår betongarbeten och planering inför kommande installationer.

Projektet hanteras i styrgruppen för SFA där bolagets VD är ordförande och controller från Stockholms stadshus AB ingår.

Tidplan

Beräknas vara klart 2028, enligt plan.

Ekonomi

Beslutad budget inkl prisindexrisk	1 670 mnkr
Upparbetat	55 mnkr
Slutkostnadsprognos, löpande penningvärde	1 540 mnkr

Avvikelser och risker

Produktionstider för Sickla är avgörande för att kunna starta Bromma pumpstation i rätt tid och här pågår kontinuerligt arbete med anpassningar mot driftsättning av beroende anläggningsdelar.

Projekt Högdalens sorterings- och matavfallsanläggning

Stockholms stad har som ett led i sitt klimatarbete beslutat att samla in och biologiskt behandla 75 procent av stadens matavfall. Stadens klimatstrategi omfattar även att förbränning av fossil plast ska minska för att på så sätt uppnå en mer förnyelsebar fjärrvärmeproduktion samt att staden ska eftersträva resurseffektiva kretslopp. Ett sätt att få mer förpackningsmaterial, vilket i stor utsträckning i dagsläget felaktigt hamnar i hushållens restavfallspåse istället för i producentansvars-systemet, till materialåtervinning är att låta en sorteringsanläggning eftersortera restavfallet mekaniskt.

Bolaget har i sitt projekt Högdalens sorterings- och matavfallsanläggning (HSMA) uppfört sorteringsanläggningen Resursutvinning Stockholm (RUS) i Högdalen. Anläggningen, i kombination med befintlig separat insamling av matavfall, uppskattas bidra till en minskad klimatpåverkan för Stockholms avfallshantering i form av minskade utsläpp av växthusgaser på cirka 33 000 ton CO₂e/år.

Generell status/nuläge

Genomförandebeslut fattades i maj 2020 och byggarbeten startade i april 2022. Anläggningen invigdes och togs i provdrift under hösten 2024. För närvarande pågår åtgärdande av restpunkter inom varje entreprenad samt kompletterande test för processtentreprenaden. Dessa kompletterande test omfattar bland annat storsäcksöppnare samt för påsöppnare.

Överlämnande av entreprenader från projektet till verksamheten sker succesivt under november och december 2024, med ett fåtal restpunkter. Efter processtentreprenadens prestanda test (& vintertest) i februari, 2025 samt kompletterande av relationshandlingar mm inom varje entreprenad, sker en slutlig överlämning av projektet till verksamheten i Q2 2025.

Bolaget räknar med att under Q2 2025 presentera slutrapport för projektet för bolagsstyrelsen.

Tidplan

• Överlämning av entreprenader, 10 st	december 2024
• Slutreglering av samtliga entreprenader	december 2024-mars 2025
• Prestandatest / Acceptance Test	februari 2025
• Slutligt överlämnande	Q2 2025

Ekonomi

Investeringsbeslut för projektet fattades i maj 2020 i då gällande prisnivå. Den beslutade budgeten har indexuppräknats till dagens prisnivå för att säkerställa att slutkostnadsprognosen fortfarande ligger inom budgetramen.

Beslutad budget prisnivå 2020-05	995 mnkr
Beslutad budget indexuppräknad till prisnivå 2024-09	1 225 mnkr
Upparbetat	1 034 mnkr
Slutkostnadsprognos	1 196 mnkr

Beslutad budget om 995 miljoner kronor för projektet har indexuppräknats till 1 225 miljoner kronor i prisnivå 2024-09, projektet förväntas inte överskrida budget.

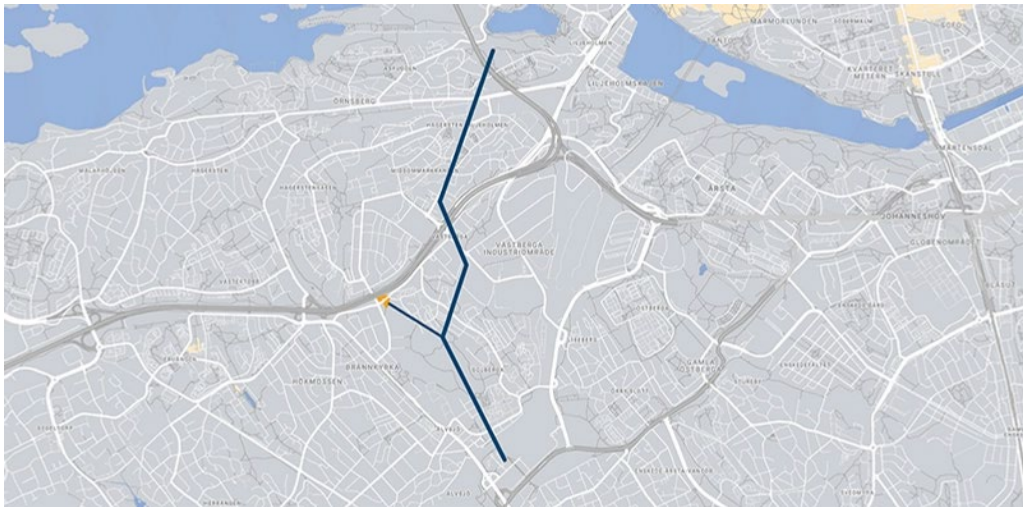
Avvikelser och risker

- Avvikelse kopplad till lansering av "gröna påsen" för sortering av matavfall som implementeras med viss fördröjning hos hushållen. Entreprenörer har aviserat långa leveranstider av material vilket har resulterat i en mindre andel gröna påsar än förväntat under provdrift. Projektet hoppas uppnå förväntad andel gröna påsar i januari 2025.
- Avvikelse relaterad till storsäcksöppnare ligger till grund för kompletterande test. Eventuella förbättringsåtgärder bekostas av projektet och kan därmed påverka slutkostnadsprognosen.
- Risk relaterad till ekonomiska diskussioner samt vår framställan om förseningsvite för en av de större entreprenaderna kan påverka slutkostnadsprognosen.
- Risk relaterad till beräknade, avgående kostnader för arbeten som skall fördelas mellan SVOA och Stockholm Exergi.

Projekt Mässtunneln

Bolaget anlägger en cirka 4 kilometer lång avloppstunnel i berg från Mässvägen söder om Älvsjö gård som ansluts till planerad Stockholms framtida avloppsrening ledningsnäts tunnel (SFAL) vid Liljeholmen. Tunneln, kallad Mässtunneln, avlastar befintligt avloppssystem, minskar bräddning och möjliggör planerad exploatering av Mässtaden.

Projektet hanteras nu i samma styrgrupp som SFA där bolagets VD är ordförande och controller från Stockholms stadshus AB ingår.

Generell status/nuläge

Tunneldrivning av arbetstunnel MT21 i Solberga pågår. Tunneldrivning av huvudtunnel MT01 från Liljeholmen (SFAL) pågår. Förberedande arbeten för schakt och rörlägningsarbeten vid Älvsjövägen/Juvelerarvägen MT36 har påbörjats och därefter sker spont och schaktarbeten samt rörtryckning. Platskontoret är efter utdragen handläggning av temporärt bygglov färdigställt med inflyttning 19 november vid Solberga.

Tidplan

Tunneldrivning från Liljeholmen (SFAL) går bra och har en positiv påverkan på projektets sluttid. Projektet följer plan.

Ekonomi

Investeringsbeslut för projektet fattades i maj 2020. Den beslutade budgeten har indexuppräknats till dagens prisnivå för att säkerställa att slutkostnadsprognosen fortfarande ligger inom budgetramen.

Beslutad budget prisnivå 2020-05	1 061 mnkr
Beslutad budget indexuppräknad till prisnivå 2024-09	1 179 mnkr
Upparbetat	159 mnkr
Slutkostnadsprognos, prisnivå 2021	1 062 mnkr

Avvikelser och risker

Inga avvikelser

Utbyggnad av tunnelbana Fridhemsplan-Älvsjö produktionstidplan sammanfaller med projektets 12 månaders period för att bekräfta att de i kontrollprogrammet redovisade åtgärdsnivåerna för objekt som identifierats som känsliga för grundvattenpåverkan kan upprätthållas under drifttiden.

Tunnelbanans planerade arbeten riskerar att störa/påverka projektets mätunderlag och grundvattenpåverkan.

SLUT